

РЕШЕНИЕ

№ 9483

гр. София, 19.03.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 16 състав,
в публично заседание на 29.01.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ралица Романова

при участието на секретаря Елица Делчева, като разгледа дело номер **6370** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 26 ал. 4 от Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя (ЗГВРСНР).

Образувано е по жалба на В. М. И., ЕГН [ЕГН], от [населено място], ул. Братя М., [жилищен адрес] съдебен адресат: Д. В. М., [населено място], бул. Х. Б., [жилищен адрес] срещу Разпореждане № 4505 – 40 – 308 от 03.06.2024 г. на директора на фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ (фонд „ГВРС“), с което е разпоредено изплащане на гарантирано вземане на жалбоподателя по заявление – декларация вх. № 4502 – 21 – 1 от 03.01.2024 г. в размер на 2 056,28 лв.

С жалбата се оспорва горепосоченото разпореждане като незаконосъобразно поради допуснати съществени процесуални нарушения и противоречие с материалноправни разпоредби. Твърди се, че при определяне на размера на гарантираните вземания е взет под внимание само периодът от 01.06.2023 год. до 04.06.2023 год. вкл. Следователно не са спазени разпоредбите на чл. 22, ал. 1 от ЗГВРСНР. Също се сочи, че разпореждането е издадено със значително забавяне и при неспазване на срока, определен в чл. 10, ал. 1 от Наредба за реда и начина за информиране на работниците и служителите и за отпускане и изплащане на гарантираните вземания при несъстоятелност на работодателя (НРНИРСОИГВНР), а именно в едномесечен срок от подаване на заявлението-декларация.

Жалбоподателят не се явява и не се представлява при проведени по делото открити

съдебни заседания. В представено писмено становище, постъпило в съда на 13.11.2024 г., жалбоподателят поддържа жалбата. Излага аргументи, че директорът на фонд „ГВРС“ е следвало да се съобрази точно с предписанията на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ (ИА „ГИТ“). На следващо място, твърди, че не са взети предвид представени справки и ведомости за заплати за м. май 2023 г. Пзовава се на съдебно решение по аналогичен случай на служител на същия работодател, разгледан в дело № 6371/2024 г. на АССГ. Изразява искане за отмяна на акта и претендира присъждане на разноски по делото.

Ответникът – директор на фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ – НОИ, се представлява по делото от процесуален представител – юрисконсулт. Оспорва жалбата и с искане същата да бъде отхвърлена като неоснователна и недоказана. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София-град, Трето отделение, 16-ти с-в, като обсъди изложените в жалбата доводи и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Не се спори между страните, че в периода м. 03.2023 г. – м. 06.2023 г. жалбоподателят В. М. И. е бил нает по трудово правоотношение от Си Д. С. С. ЕООД, с ЕИК[ЕИК].

Видно от справка в Търговския регистър към Агенция по вписванията, с решение № 1616 от 27.12.2023 г. на Софийски градски съд е открито производство по несъстоятелност на Си Д. С. С. ЕООД, с ЕИК[ЕИК]. Решението е вписано в ТР на 28.12.2023 г.

Съгласно протокол от извършена проверка по спазване на трудовото законодателство на Си Д. С. С. ЕООД с изх. № ПР2326418 от 28.07.2023 г., се установява, че считано от 08.03.2023 г. В. И. е командирован от работодателя в рамките на предоставяне на услуги за извършване на дейности на територията на Кралство Д.. Установява се, че за м. 03.2023 г. на В. И. е начислено брутно трудово възнаграждение в размер на 8 332,98 лв., като работодателят не е изпълнил задължението си да начисли и изплати на работника не по-малко от установения размер на основната работна заплата и допълнителните трудови възнаграждения за същата или сходна работа в приемащата държава (Кралство Д.). За м. 04.2023 г. на В. И. е начислено брутно трудово възнаграждение в размер на 7 118,34 лв., като работодателят не е изпълнил задължението си да начисли и изплати на работника не по-малко от установения размер на основната работна заплата и допълнителните трудови възнаграждения за същата или сходна работа в приемащата държава (Кралство Д.). За м. 05.2023 г. на В. И. е начислено брутно трудово възнаграждение в размер на 6 031,76 лв., като работодателят не е изпълнил задължението си да начисли и изплати на работника не по-малко от установения размер на основната работна заплата и допълнителните трудови възнаграждения за същата или сходна работа в приемащата държава (Кралство Д.). На работодателя са дадени задължителни предписания да начисли и изплати на работника не по-малко от установения размер на основната работна заплата и допълнителните трудови възнаграждения за същата или сходна работа в приемащата държава (Кралство Д.) за месеците март, април и май 2023 г., като не се сочат конкретни суми.

Съгласно допълнение към протокол от извършена проверка по спазване на трудовото законодателство на Си Д. С. С. ЕООД от 28.07.2023 г. с изх. № ПР2326418/02.08.2023 г. е предписано на работодателя Си Д. С. С. ЕООД да изплати на В. М. И. сума в размер на 1 507,94 лв., представляващи обезщетение по чл. 224, ал. 1 от Кодекса на

труда (КТ).

Съгласно протокол изх. № ПР2332607/05.09.2023 г. от извършена на 05.09.2023 г. проверка от ИА „ГИТ“ по отношение на изпълнението на дадените с протокол изх. № ПР2326418 от 28.07.2023 г. задължителни предписания на Си Д. С. С. ЕООД е констатирано, че до изтичане на указания срок дружеството не е представило данни за изпълнението им, следователно е направен извод, че не са изпълнени същите, включително по отношение на жалбоподателя В. М. И. - да бъдат изплатени 1 507,94 лв., представляващи обезщетение по чл. 224, ал. 1 от Кодекса на труда.

Жалбоподателят В. М. И. е подал заявление–декларация рег. № 9001-21-9 от 02.01.2024 г. за отпускане на гарантирано вземане по ЗГВРСНР, като е посочил, че от 08.03.2023 г. до 05.06.2023 г. е работил на длъжност „електротехник строителен“ в Си Д. С. С. ЕООД. Към заявлението е приложил предписания от ИА „ГИТ“ към работодателя; писмено искане към работодателя за доначисляване и доизплащане на дължими суми; банкови извлечения за изплатени суми от работодателя.

По така подаденото заявление е постановено оспорваното в настоящото производство Разпореждане № 4505-40-308/03.06.2024 г., издадено от директора на фонд „ГВРС“, с което е определен размер на сумата за изплащане по гарантираното вземане в размер на 2 056,28 лв., намалена с дължимия данък в размер на 198,07 лв. и задължителните осигурителни вноски и е определена сума за изплащане в размер на 1 782,65 лв. В разпореждането е посочено, че за периода 01.06.2023 г. – 04.06.2023 г., включително, са начислени, но неизплатени брутни трудови възнаграждения на жалбоподателя в размер на 548,34 лв. Определено е на основание чл. 224, ал. 1 КТ вземане в размер на 1 507,94 лв. Данъчната основа по чл. 42, ал. 3 ЗДДФЛ е определена в размер на 1 980,72 лв. и данък върху дохода – 198,07 лв. Крайната сума за изплащане е в размер на 1 782,65 лв.

Разпореждането е връчено лично на жалбоподателя на 18.06.2024 г., видно от известие за доставяне на л. 11 по делото. Същото е оспорено по съдебен ред, във връзка с което е образувано настоящото съдебно производство.

По делото е представена административната преписка, включваща заявление за отпускане на гарантирани вземания по ЗГВРСНР, работна справка относно В. М. И. по чл. 22, ал. 1 от ЗГВРСНР, изготвена от длъжностно лице при ТП на НОИ С.-град, справка за осигуряването на В. М. И., протоколи от извършена проверка на работодателя от ИА „ГИТ“, кореспонденция между фонд „ГВРС“ и В. И., както и ведомости за заплати и извлечения от банкова сметка, .

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в предвидения от закона 14-дневен срок и от надлежна страна - адресат на оспорвания акт, който е неблагоприятен за него и подлежи на съдебен контрол за законосъобразност съгласно изричната норма на чл. 26, ал. 4 от ЗГВРСНР. Следователно съдът намира жалбата за процесуално допустима.

Разгледана по същество е основателна.

Оспореният акт е издаден от директора на фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“, който е компетентният орган съгласно чл. 26, ал. 1 от ЗГВРСНР. По делото е представена заповед № 2 от 16.06.2020 г. на управителя на НОИ, с която за директор на фонда е назначена В. Б. за срок от 4 години, считано от 18.06.2020 г., която е издател на акта. Следователно разпореждането е издадено от компетентен орган.

Оспореният административен акт е издаден в писмена форма.

В случая с оспореното Разпореждане № 4505-40-308 от 03.06.2024 г. на директора на фонд „Гарантирани вземания на работници и служители“ към НОИ на жалбоподателя е отпуснато гарантирано вземане в общ размер на 2056,28 лв., със сума за изплащане в размер на 1782,65 лв., като е формирано от неизплатено възнаграждение за м. 06.2023 г., за периода от 01.06 до 04.06. вкл., в размер на 548,34 лв., и обезщетение по чл. 224, ал. 1 от КТ в размер на 1 507,94 лв. В акта не се съдържат никакви фактически установявания по отношение на м. 04 и м. 05 на 2023 г., за които се твърди от жалбоподателя, че липсва изплащане на дължимо трудово възнаграждение. Такива данни са изложени и в гореописаните протоколи от проверка на ИА „ГИТ“ по отношение на работодателя, като са формирани изводи, че не е начислена и изплатена цялата сума на дължимото обезщетение за тези два месеца. Установено е по делото, че на дружеството са дадени задължителни предписания да начисли и изплати на И. трудово възнаграждение за тези периоди в размер не по-малък от установения размер на основната работна заплата и допълнителните трудови възнаграждения за същата или сходна работа в приемащата държава (Кралство Д.), където е полагал труд. С последващ протокол от проверка, състояла се на 05.09.2023 г., е установено, че не са изпълнени предписанията. Няма данни същите да са оспорени от дружеството.

Съгласно представена ведомост за заплати за м. март, на В. М. И. работодателят Си Д. С. С. ЕООД е изплатил 7 078,00 лв. От представено извлечение движение по банкова сметка на дружеството се установява, че е нареден превод към В. М. И. в размер на 7093 лв. на 31.03.2023 г. Във ведомост за заплати от м. април 2023 г. за В. М. И. е посочена изплатена по банков път сума в размер на 5 984,84 лв. В представено извлечение движение по банкова сметка на дружеството не се установява наредена сума в полза на това ФЛ. Във ведомост за заплати за м. май 2023 г. е начислена на В. И. сума в размер на 5006,92 лв., платима по банков път, за която няма данни да е реално изплатена с оглед наличните данни за извършените плащания по банков път от дружеството и доколкото във ведомостта изрично е посочено плащане по банкова сметка.

В оспорваното разпореждане е включено разпореждане единствено за отпускане на гарантирано вземане на В. М. И. за неизплатено, но начислено трудово възнаграждение за периода 01.06 – 04.06.2023 г., както и обезщетение по чл. 224, ал. 1 от КТ за неизползван платен годишен отпуск. Не са изложени мотиви относно изключване от обхвата на разпореждането на вземания за трудови възнаграждения за м. 04.2023 г. и м. 05.2023 г.

В разпореждането на директора на фонд „ГВРС“ липсват мотиви относно този релевантен към заявлението на В. И. и към размера на дължимите към него плащания от фонда факт. Не са обсъдени от органа съдържащите се в преписката доказателства, които са представени от жалбоподателя със самото заявление. Изискването за мотивиране на административните актове съгласно чл. 59, ал. 1 и ал. 2 от АПК е императивно и включва задължение на органа да изложи в самия акт фактическите и правните основания за издаването му. В настоящия случай липсва както описание на относимите факти, които са довели до конкретното властническо разпореждане, така и на правните основания, на които се позовава органът. Това води до извод за липса на мотиви в акта. Такива не са изложени и в съпътстващ административния акт друг документ, който е съставен преди неговото издаване и във връзка с това, каквато хипотеза е допустима съгласно Тълкувателно решение № 16 от 1975 на ОСГК на ВС.

Липсата на мотиви в процесния административен акт е съществено нарушение на изискванията за писмена форма на административния акт /чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК/ и представлява самостоятелно отменително основание по смисъла на чл. 146, т. 2 от АПК. Тя, от една страна, води до ограничаване правото на защита на адресата на акта и възможността му да узнае въз основа на кои факти административният орган прилага съответните правни разпоредби, а от друга страна, възпрепятства и извършването на съдебната проверка относно материалната законосъобразност на оспорения акт.

Допуснатото процесуално нарушение, както се посочи, е от категорията на съществените и представлява отменително основание. То не може да бъде санирано в съдебната фаза при оспорване на акта, доколкото съдът е длъжен да извърши преценка за законосъобразност на акта и е ограничен от посочените в него фактически и правни основания. Недопустимо е съдът да допълва административния акт с факти или да преквалифицира същите, като прилага различно от посоченото в него правно основание. С оглед на изложеното настоящият състав няма друга възможност освен да отмени процесното разпореждане като незаконосъобразно.

На следващо място, административният орган е допуснал и нарушение на чл. 35 от АПК, изразяващо се в неизпълнение на задължението му да издаде административния акт, след като се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая и се обсъдят обясненията и възраженията на заинтересованите граждани и организации. Доказването в административния процес се характеризира като дейност по издирване и установяване на правнозначимите факти, а установяването на съществуването на фактическите основания, посочени в административния акт е в тежест на административния орган. Въз основа на надлежно събрани доказателства административният орган е трябвало да установи и изложи в акта релевантната фактическа обстановка, при което да обоснове от правна страна начина, по който тя рефлектира върху правото на лицето да получи гарантирани вземания при несъстоятелност на работодателя по чл. 4 от ЗГВРСНР. Това изискване не е спазено от страна на ответника.

За пълнота съдът намира за необходимо да изложи анализ на правната уредба, относима към спора по делото, както и предвид задължението да върне делото на органа с указания по тълкуването и прилагането на закона.

Съгласно разпоредбата на чл. 3 от ЗГВРСНР, гарантирани вземания на работниците и служителите по този закон са начислени и неизплатени трудови възнаграждения, дължими по индивидуални и колективни трудови договори, парични обезщетения, дължими от работодателя по силата на нормативен акт. Съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗГВРСНР, право на гарантирани вземания по този закон имат работниците и служителите, които са или са били в трудово правоотношение с работодателя по чл. 2, независимо от срока му и от продължителността на работното време. Съгласно чл. 22, ал. 1 от Закона гарантираните вземания на работниците и служителите, вземанията по чл. 4, ал. 1 са в размер на последните 6 начислени, но неизплатени месечни трудови възнаграждения и парични обезщетения през последните 36 календарни месеца, предхождащи месеца, в които е вписано решението по чл. 6. Според разпоредбата на чл. 6 от ЗГВРСНР правото на гарантирани вземания за работниците и служителите по чл. 4, ал. 1 възниква от датата на вписване в търговския регистър на съдебното решение за: 1. откриване на производство по несъстоятелност; 2. откриване на производство по несъстоятелност с едновременно обявяване в несъстоятелност; 3.

откриване на производство по несъстоятелност, постановяване на прекратяване дейността на предприятието, обявяване на длъжника в несъстоятелност и спиране на производството поради недостатъчност на имуществото за покриване на разносните по производството.

Редът за упражняване на това право е уреден в чл. 25 и сл. от ЗГВРСНР и предвижда, че вземанията се отпускат въз основа на заявление-декларация по образец, подадена от работника или служителя до териториалното поделение на Националния осигурителен институт по седалището на работодателя в тримесечен срок от датата на вписване на решението по чл. 6 или от датата на информиране на работниците и служителите от българския работодател за обстоятелството, че е открито производство по несъстоятелност по реда на законодателството на другата държава.

По силата на цитирания чл. 3 от ЗГВРСНР, право да получи гарантирано вземане при несъстоятелност на работодателя има работник или служител, за когото във ведомост за заплати е начислено съгласно разпоредбата на чл. 128 от КТ, но не е изплатено трудово възнаграждение. Процесуалният представител на ответника посочва, че съгласно представени платежни ведомости за спорните периоди Си Д. С. С. ЕООД е изплащало на жалбоподателя трудово възнаграждение в по-висок размер.

В оспорваното разпореждане за отпускане на гарантирано вземане на В. М. И. са изложени мотиви относно включването в същото единствено на неизплатени възнаграждения за м. 06.2023 г. и за обезщетение по чл. 224, ал. 1 от КТ, но не и за трудови възнаграждения за м. 04.2023 г. и м. 05.2023 г.

Съгласно представена ведомост за изплатени заплати за м. март на В. М. И. работодателят Си Д. С. С. ЕООД е изплатил 7 078,00 лв. От представено извлечение движение по банкова сметка на дружеството се установява, че е нареден превод към В. М. И. в размер на 7093 лв. на 31.03.2023 г. Във ведомост за заплати от м. април 2023 г. за В. М. И. е посочена изплатена по банков път сума в размер на 5 984,84 лв. В представено извлечение движение по банкова сметка на дружеството не се установява наредена сума в полза на това лице. Във ведомост за заплати за м. май 2023 г. е начислена на В. И. сума в размер на 5006,92 лв., платима по банков път, за която няма данни да е реално изплатена с оглед наличните данни за извършените плащания по банков път от дружеството и доколкото във ведомостта изрично е посочено плащане по банкова сметка.

По делото е представена справка за осигуряването на В. М. И. за периода м. 01.2023 г. – м. 12.2023 г. на л. 14, съгласно която за м. 03, м. 04, м. 05 и м. 06 на 2023 г. са подавани данни към НАП за трудовото му възнаграждение, в която са отразени суми, както следва: за м. 03 – 8332,98 лв.; за м. 04 – 7118,34 лв.; за м. 05 – 6031,76 лв.; за м. 06 – 2056,28 лв.

В писмо изх. № 24004903 от 24.01.2024 г. на директора на дирекция „Трудова мобилност“, ИА „ГИТ“, до директора на ТП на НОИ С.-град на л. 78 по делото е посочено, че при извършената проверка на работодателя от ИА „ГИТ“ е установено, че на командированите в Кралство Д. работници не са изплатени начислените по ведомост трудови възнаграждения за м. май и м. юни 2023 г.

С оглед на изложеното се налага извод, че органът е следвало да съобрази и обстоятелството дали е изплатено на жалбоподателя начисленото трудово възнаграждение за м. 05.2023 г. при издаване на разпореждане за отпускане

на вземане по чл. 3 от ЗГВРСНР и съответно да определи неговия размер спрямо направения в тази връзка извод. Това в случая не е направено, което обуславя незаконосъобразността на акта, тъй като липсата на дължима преценка е повлияло или би могло да повлияе на материалната законосъобразност на акта.

Поради изложеното жалбата се явява основателна, а разпореждането като незаконосъобразно следва да бъде отменено.

Жалбоподателят претендира разноски по делото, но не е представил доказателства за сторени такива, поради което претенцията му е неоснователна.

Воден от горното и на основание чл. 173, ал. 2 от Административно-процесуалният кодекс, Административен съд София-град, 16-ти с-в състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на В. М. И., ЕГН [ЕГН], от [населено място], ул. Братя М., [жилищен адрес] Разпореждане № 4505 – 40 – 308 от 03.06.2024 г. на директора на фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“.

ИЗПРАЩА преписката по заявление-декларация рег. № 9001-21-9 от 02.01.2024 г. от В. М. И., ЕГН [ЕГН], от [населено място], ул. Братя М., [жилищен адрес] за отпускане на гарантирано вземане, на директора на фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ към Националния осигурителен институт, за ново произнасяне при спазване на указанията, дадени с мотивите на настоящото решение.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: